

Watmuff's Almanac.

53. *gadagahjums.*

No. 14.

Trefschydeenâ, 3. (15.) April.

1874.

Nedalteera adrese: Pastor Sakranowicz, Luttringen pr. Frauenburg

Wissaunakahs finas.

Berline. Agrakais apgaismoschanaš un mahzibas ministers v. Mühler k. ir nomiris. — Keisard wairak reises ir farunajees ar grafu Moltke, sahdā mohdē walſtſrahta pretoſchanu vret teem no waldbibas pufes preefschā ſelteem faralikumeem uſwa-reht. Nahdahs ka waldbai gan iſdohſeeſ ſcho fawu likumu no walſtſrahta dabuht apſtiprinatu, jo pa leeldeenaš ſwehtkeem, fur walſtſrahts bija ſlehgts, pulku weetās tapa ſapulzees no-turetas, fur nospreeda walſtſrahta runufungus lubgt, lai waldbai wairas nepretojahs, bet to pagehretu likumu apſtiprina. Pirmdeena tāi 13. (1.) April ta leeta walſtſrahtē aifal taps apſpreeschanā nentia.

No Spanijas karalauka nāk fināš, ka waldibneeki ar wisu karafrehku taisfahs Karlistu stipri apzeetinatu weetu, San Pedro de Abanto, apschaudiht un ar sturmū nemt. Ziti no Karlistu wadoneem atkal taisfotees eet pret Madridu, jo tais apfahrejās provinžēs stabwoht lohti mas karafrehku, tamdehļ ka gandribīs wif karapulki nosuhftiti us tahm seemelprovinzēm, tur apalsch marfschaka Serrano wirswaldischanas to Karlistu perekli is-nihingaht.

Austrijas waldiba issludinajusi pretirakstu pret pahwesta
grahmatas pee Austrijas katolu biskapeem, kurā ūchee par ūawu
pretofchanohs pret waldibas pahwelehm tohp usteisti, ūwehtiti
un ujmudinati ūawai no Deewa eezeltai waldischanai jo proh-
jam mehl ar misu ūneku pretistahmeht.

Pehterburgas awises issludina tohs 19. Merz wiðaugstaki apstiprinatus preekschraffstus, pehz kureem „fawwaknekuð“ faradeenesta buhs peenemt. Sawwaligi deenesta war eestahd netik tahdi, kas pehz lismeem no faradeenesta atħabbinati, bet ari tahdi, kas „ratmitħoð“ veeffraititi. Peenemti teet: 1) kas nau weżaf, ta 30 gadu (faralaiķoð lihds 40 gad.); 2) kas nau faudejuschi fawas iħvasħas rektes un teesibas; 3) kas nestahw apakfha kriminaltefas ismellesħanah; 4) kas nau wainiġi atrasti eekfha saħħidib hawn un 5) kam nau zaur teefas spreedumu ta rekta xanemta faradeenesta eestahd. — Sawwalnekeem meer a laik oð fronte un reserwā jadeen tikpat ilgi fä teem zaur loħseħanu eestahjuscheem, bet faralaiķa tik ilgi, kamehr farfha heidseos, ja paċċi negribetu wehl ilgħaq deenesta palikt. Sawwalneeki tohp wiċċu zauru gadu peenemti un wiċċu deenesta laiks tohp reħkinahts no nahlofha meħħnejha pirmahs deenas, kad deenesta eestahja. Parahdidams zik dauds weegħla ksbas un iħfa ksbas tas faradeenesta teem, kas kreetnu skohlas mabżiżu dabjujuschi, awises ar deewsgan weħra leekameem dedi ġiġem wahrdeem leek vee firħ, beħr neem qahda tħall skohlas un kreetnu skohlas mabżiżu, jo

kur tagad wiſeem buhs ja-eet saldatōs, tas ari preefsch sem-kohpschanas newar weenalga buht, woi tee tai waijadſigee strahdneku ſpehki tik us 3 jeb 4, woi us 6 gadeem tohp at-nemti. Jo ilgak ſemkohpschanas darbam tohp atrauts. jo wairak wiſch tam ari paleek ſwefchōs un jo masak wiſch tad ſinams ari, lad ſawus kara gadus isdeenejis, ſcho darbu atkal gribehs uſnemt. Kaut jele ſhohs padohmus tak ari wehā nemti mihke Kurſemneeki, kur ar ſhohlaszelschanu nemas wehl negrib lahgi us preefchu eet un prohti daudſkahrt tamdehlt ne, fa daudſeem ſirdi wehl tas Kaina prahs miht, tas negrib ſawu brahli fargaht. Saimneeki ſintekit: „tas mums par dalu gar teem gahjeju behrneem, lad tee ſkohlu grib, tad lai paſchi gahda; gan mehs ſawus behrnus jau ſinasm iſmähziht“ — un falpi atkal ſaka preti: „wai tad mehs eefsim no ſawas nabadsibas wehl ſaimneeleem pa-lihdſeht ſkohlas taifht, tee jau muhs tā deerwigan apſpeesch.“ Zil tahda neſaderiba ſkohlas buhſchanai ir ſlahdiga, to pats dabuju peedſihwoht. Zereſim fa tas wiſpahrigais faradeenests un tas dīhs gaidams jauns ſkohlaslikums ir Kurſemē ſkohlas buhſchanu zels wairak lahjās neka lihds ſhim. R. S-z.

Kursemes komiteja preeksch Samaras truhkuma zectejeem lihds
7. Merz bij sakenhmuß kohvà 12,733 rubl. un 48½ kav.

Pee Leel-Auzes basnizas Keweles frohdsineekam, lamehr
patš basnizā bijis, 2 sirgi ar wisu eejuhgu nosagti un aibraukti,
frahde efoht pee 200 rubl. — Uh si x u Swilpju frohgs 25. Fe-
bruar nodeftis.

No Pehterburgas. Muhsu Kungs un Keisars, fa raksta, jau gan 19. April isbraukſchoht us ahrsemehm, no Englantes atpafkalrauldamz buhſchoht Emfas weselibas awotds daschas nedelas nahupt.

Japanas keisars gribedams ar Kreewu Keisaru jo styrâ draudsibâ turetees ir nodohmajis weenu weetneeku preelsch fewis Pehterbûrgâ tureht. Tas nu ir Pehterbûrgâ atbrauzis 11. Merz ar saweem sekreteereem, kas it labi prohtoht pa franziski, engeleifki un freewifki. Wini ir nahkuschi pahr Indiju, Egipti, Italiiju un Wahzsemi. Weetneeku wahrs ir Josumoto Kanabusa.

— Isq. rekruschu dohſchanā ir pawisam nodohti 145,823; fahdi 20 tuhſt. no teem bij tai wezumā no 25—30 gadi; tee ziti bij jaunaki. Zaurim rehkinah̄t prata laſiht if no 100 tif 12, (nehrn tif 11).

No Kaukaņijas raksta, ja Februara beigās tur sālums bijis
pee 30 grādu; ap Simferopolu vēl nesen sālis pee 17
grādi. ja ja dauds aitas tur nosalusīs.

Ari Kelnas katolu erzbisfaps, kam par wiha pretoschanohs
pret walidibas eeritbehm strahpes nauda pеespreesta, ko wihas
finamis nemalsaja, ir tagad zeetumā liikts, lai nofehd to strah-
pes naudu. Tas nu jau ir tas treschais bisfaps, kas tur tagad
fehd zeetumā. S.

Daschadas sinas.

No eeksemehm.

No Jelgawas. Kurl-mehmo skohlas gan biju dsirdejis, bet to par neeka leetu turedams pehz winas mas ko jautajis; tadeht tee brihnumi, ko tur ar fawahm azihm nupat redseju, mani dsen pafludinaht un zitus laudis paslubinah, lai eet un reds tohs brihnischligus Deewa darbus, ko Winjsch zaure gudra zilwela zihnischanu pee teem nelaimigeem kurlmehmeem tur pastroha.

Merza mehnescha eefahlumā manim gadijahs waijadisbas debt ilgaku laiku Jelgawā ustutetees un walu turoht ar Schulza mahzitaja fungu to kurlmehmo skohlu apmekleht. Been. Schulza mahzitajs, kas scho skohlu te eegruntejis, kohpj un zel, labprahrt reds, kad scho skohlu apmekle. Kā lasitaji sin, ta senaka Georgi k. muischele preeksch schihs skohlas ir eeriketa.

Pee tahs preebraukuschi tikahm no weena warbuht 12 gaudus weza puiscela ar spiguloshahm azihm fagaiditi un ar „labdeen“ apfweizinati. Ziti no istabahm isnohkuschi muhs tapat apfweizinaja un istabā eewadija; wareja skaidri redseht, winu preeku par Schulz funga atnahkschanu. Skohlas istabā ee-eimoht wiſi tur buhdami behrni muhs ari ar „labdeen“ apfweizinaja. Mahzibas stunda bija pagalam un pusdeenas laiks skaht, tohs behrnus pee ehfchanas fauza; weens meitens pee skohlmeistera Linde funga peegahijs, tam teiza ar gan masak skaidreem, bet tomeht sprohtameem wahrdeem „Deewu luhgt.“ Schis meitens gan masaks par dauds ziteem, tomehr tas preekchruntajis bija un wiſi kohpā Deewu peeluhds, lai to chdeenu svehtitu; pehz pa-ehfchanas atkal wiſi kohpā ar pilnu balfu par to chdeenu pateizahs. Bij man ko pabrihntees to redsoht un dsirdoht, bet wehl wairak, kad pehz tam skohlmeistera funga muhs wiſus skohlas istabā atpakan weda un rahdija, ko wiſu teem kurlmehmeem behrueem eemahzijis, rakstus ar balju lasiht, rehkinah, sihmeht (zeikinah), us jautaschanahm atbildeht. Pahrdohmajeet labi, tee behrni ir kurli, newar neko dsirdeht, ko runa, tik no mutes kustinaschanas noproht, kas tohp runahs. Kad wini jau tik tahlu eemahziti, tad lai ari wehl deesgan gruhts amats, tomeht winus war nu ar weenu tahlaiki west. Bet zif gruhti war buht esahkumā, kur wini neko nejehds. Lasitajis mihlais, nespohju wiſu to tew te ſmalli un skaidri sprohtami aprakſtiht, bet luhsu noej pats, ja tew gadahs Jelgawā buht, un reds un dsirdi, un ari tawa ſirds preezafees un wehlefees, kad jel draugu ſkaitis ſchai ſkohla ſipri augtu, lai ta ſpehtu ar pafneegtu valibdibu ſawas eeriktes leelakas zelt un ſowu ſwehtigu darbu pee jo daudseem pastrahdaht.

Gröning.

Pehterburga. Us to isg. Nr. peeminetu usaizinaschanu deht naudas leeneschanas preeksch Drenburgas un Hastowas dselszeem ir tik dauds naudas peedahwataju peemdejuschees, ka leels pulks ir ja-atraida. Us to weenu zelu ir 17 reis tik dauds, un us to ohtru 35 reis tik dauds pefohlihts, ne kā waijaga. Tee bankeeri Warschawski un Polakows ween ir ar 20 milion. rub. meldejuschees u. t. pr.

— Us Newas upes pee Schrifelburgas ledus jau 14. Merz fabzis eet.

Magilewas gubernas profureers ir usaiznajis tahs meera fungu ſapulzes, waj tahs negribetu ween as pee ohrahm notureht rewideereschanas, waj ar taisnibas kohpfchanu eet gubernā wiſut pareifti. 2 no meera fungu ſapulzehm ir bijuschas

gatawas to padohmu peenemt, bet 3 ir bijuschas tai leetai preti.
(Peterb. 3.)

Pahr Odeju 10. Merz ir gahjis pehrkona mahkulis ar stipru leetu un krusu, un pebz pahrgahjuscha leetus atspih-dejusi pee debes kohti ſlaista warawihkne.

No ahrsemehm.

No Berlines. Bismarka firſtom gan dakteri ſeeds ar waldischanas leetahm mas darbotees, bet ari us ſlimneeka guldas gloht tahs winam ar ween eimoht zaure galwu; ihpaſchi to leetu winjsch beeſchi ar ſkarbeem wahrdeem aſnaemoht, ka walſtrahtē tik dauds tahdu, kas walſtſlabumu kohti mas eevehro un tam preekſchā liktam karafpehka likumam pretojabs; jo leels pohts waroht no tam zeltees, kad negribetu waldischanai atwehleht tik leelu armiju tureht gatawu, kā ta veepraſa, un tai leegt to preekſch ſchi kara ſpehla uſtura waijadīgi naudu. Kara ſpehls gan makfa naudu, bet kā apalſchrohku patureht war dauds wairak makſaht. No ſtahta, ka Bismarks draudejis, ja ta pretoſchanahs nemite-tohs, tad tik efoht diwi zeli, waj winjsch buhſchoht pawifam atkahyteeſ jeb ſchi walſtrahte lai eet mahjās un tohp zita, waldischanai padewigaka wehleta.

Franzijā tautas ſapulzes fungi par ſeeldenas laiku us mahjahm iſbraukuschi un preſidents Mak-Mahons par to laiku ſawu kohteli aſzehlis us Parīji. Kad dſirid, tad griboht pawifam valikt Parīſe. Parīſeekem gan tas buhtu it mihi, jo kad preſidents ar wiſeem augſtmaneem Parīſe mahjo, tad wiſam vilſehtam rohdahs zitada dſihwe.

Englantes kehnixene wiſus ſchobs gadus labprahrt fluſunu mihloja un mas ſtarb laudihm rahdijahs, bet tagad zaure jaunu wedelu efoht kā atjaunota. Gribedama ſawai jaunawai Englanti mihlu dariht, nepeekujiſi eimoht un braužohit un wiſai kehninu pilei ſawadu dſihwi dohdoht.

Englante ſipri jau no tam runa, ka dribs tur buhſchoht weſſos gaidams kreewu Keiſars, kas gribehs ſawu turp aſprezeti augstu meitu apmekleht.

— Daschi no Parīſes dumpineekem, ſtarb wiſeem ari Roſchſohrs bij nodſihti zeetumā us Jaun-Kaledonijas ſalu pee Australijas; tagod ar telegraſu atnahkuſi ſina, ka Roſchſohrs un wehl trihs ziti no zeetumeem tur ir iſbehguſchi un ar engeiſchu ſugi pahbraukuschi us Australiju. Mo turenas, kad dſirid, buhſchoht nahkt us Englanti. Kad nu wini nau deht blehdibas noſeegumeem noteefati, bet tik deht pretoſchanahs pret walſibas eeriktehm, tad Englante wiſeem paſpahrnes netruhks.

Par weenu kā eewainotu rakſta tā: Isgahjuſchā Frantschu kā weenam Bairu ſaldatam lohde bij eegahjuſi apalſch fruktihm eefſchās. Wiſch tika us Wahzſemi ſlimu namā atwests un dakteri to nehma ruhpigā ahrſteſchanā. Slimais gan zeeta leelas ſahyes, bet bij ihſti mihrs un panesa to wiſu un bij us wiſu klausig. Dakteris bij wiſam pecteizis, zauras 14 deenas nekuſtoht us muguras guleht, lai ta lohde dabutu ſlihkt us muguras puſi, ka to tur war iſnemt. Peht 2 nedelahm manija ari, ka lohde us to puſi un greeſchoht pectika ari tai ſkaht, bet lohdi iſnemoht daktereem bij ko brihnitees, jo lohde bij redſami Pruhſchu un ne wiſ Frantschu lohde. Dakteri jautaja ſlimo, kur tad pee ſchihs lohdes nahzis, waj tad ar Pruhſcheem ir kahwees? Slimais atbildeja, ka lohde newarohit no zitas, kā no Frantschu ſlints nahkuſi buht. Bet kad nu ziti wehl dohmās valika, te us reis ſlimais, it kā atmīndamees iſſauza: ak ja, dakteria fungi, tas tatſchu war gan

buht, jo redseet, 1866. gadā es pee Rīgas gan no Brūhscheem ori schahweenu dabuju, bet tas man likahs aisdifjis, warbuht ka tur ta lohde eekshā palikuši. Uo ko dohmaject? tā ari bij. Dakteri mekleja wehl tahlaki un atrada un isnehma wehl to ohtru, to jaunako lohdi. Pehz 6 nedelahm Bairis bij isdseedehts un spirgts. 5 gadus bij lohdi fawās eekshās nehsajis.

Pee S..... Zahna.

Dauds paldeewā var Juhfu grahmatu. Gribu vispirms atbildu doht us Juhfu jautashanahm. Zik schogad seena dabujis no tahm 15 puhru weetahm plawu, kas pe manahm mahjahm peekriht, to sinu it labi; bij 41 wesums, kur kates bij pilnigi no 2 birkawi; bes tam wehl us puhchm plahwu un dabuju 8 wesums. No tahm 26 puhru weetahm seemas sejas (16 kweeschu un 10 rudsu) esmu, kā Juhs jau agrak man to mahzijabt, ar ween peesihmejis, zik wesumu labibas eewedu. Rudsu bij 54 wesumi, ko 9. rijās iskuhlu. Kweeschu bij 65 wesumi un fabahsu tohs 10 rijās. Graudu dabuju 79 puhrus rudsu un 141 puhru kweeschu. Bet zik wesumu waj kurwju falmu un pelawu us stalli uswedu un pa dālai us rijās wehbakeem fababsu, to gan newaru pateikt, jo ne-esmu ar weenu wesumās wedis. Bet apgabalis gan nowehroju, jo sinu, kā no rijās dabuju pee 3 wesumi falmu un 2 kurwji pelawu; 4 rijās esmu garkuhls iskuhli, tā tad no tahm zitahm 15 rijahm buhtu isnahzis 45 wesumi falmu un kahdi 36 kurwji pelawu. Kohpā tad buhtu bijuschi 49 wesumi seena un 81 wesums falmu un pelawu, jeb viskohpā 130 wesumi baribas. Tais 26 puhru weetas wafareja bij 4 puhru weetas ar lineem, 10 ar meescheem, 11 ar ausahm un 1 ar siraceem un kartupeleem. No meeschu lauka waru rehkinah, kā bij 30 wesumi, ko 5. rijās iskuhlu un 66 puhrus meeschu dabuju, jalmu bij 8 wesumi un pelawu kahdi 20 kurwji. Ausas man stahweja tohti brangi un bij gan kahdi 40 wesumi, tahs iskuhlu ar 7 rijahm un dabuju 162 puhri, 15 wesumi falmu un 18 kurwju pelawu, tos tad buhtu 61 wesums baribas. Tā tad nu kohpā isnahktu 191 wesums baribas un streiju. Pehz Juhfu rehkinuma teem waijadsetu isdoht 382 wesumi mehflu. Kad tohs isdalu us tahm 26 puhru weetahm papuē, tad nahktu us kātru puhru weetu pee 15 wesumi mehflu. Ko Juhs dohmojeet, waj tas ir deesgan, waj pa māj? Zik mehflu es kātru gadū iswedis, to wehl lihds schim nebiju ewehrojis, bet gribu to us preekschu nu dariht, bet manas dohmas ir, deesin waj isnahks til dauds. Zitas streijas, kā til salmus, muhju puſe newar dabuht, jo mums nau meeschu tuwumiā, kur waretum skujas nemt. Tas weenigais ir, ko waru dariht, kad no tahs purwa semes tai plawas gabalinā starp laukeem, nemu un pa kārtai us firgu mehfleem uskaſu, lai schē mehfli nefatwiht un ne-isdeg. Kad man buhtu til dauds streiju, kā Jums, krustehw, tad ari ūweem ūrgeem liktu us mehfleem stahweht, tad man buhtu garaki, warbuht labaki un wiſadi wairak mehflu.

Ar ūawu baribu dohmaju mitinaht 4 ūrigus un 1 kumelu, 15 peena gohwis un 3 teles un 12 aitas. Kalpam Juram preeksch wixa 2 gohwihm un 2 aitahm esmu dewis 2 wesumi feenu un 1 ūiju kweeschu un 1 ūiju wafareja falmu un pelu. Kad waretu tureht 1 waj 2 ūrigi wairak, ihpaſchi ūemā, tad jau gan labu naudas grafi nopelnitu, bet nepeeteek baribas.

Rūnasim nu par to lauku eedalishanu. Mani 3 lauki tagad ir kohpā 78 puhru weetas leeli, kātru laukā pa 26 p.

w. Kad nu tohs lai eedalu us jaunu pehz tahm no Jums us ūshmetahm dohmahm, tad manas dohmas buhtu schihs: Kweeschu un rudsī ir un pasiks man ta leela leeto. Es tad waretu ūfawu ūemas lauku dalīht 3 dālās, kātru no 8 puhr. ūeetas, us ūemas ūawaſā ūehtu abholinu, lai us preekschu rohdahs wairak baribas. Ūemas labibas man tad gan us preekschu buhtu 2 puhru ūeetas masak, jo til wehl ūhogad tahs buhtu, bet nahkoſchā es tahs nemtu ūlaht pee ta wafareja lauka, kas 1875 g. buhtu papuā. Ari ūho dalitu 3 dālās, kātru no 8 puhr. w. Kad nu man no ūcheem ūbeem ūaukeem jau ūlisku kohpā 4 puhr. w. Kad tad nu wehl ūtagadejo ūapues ūauku (26 p. w.) ari dalitu 3 dālās, kātru pa 8 p. w., tad man atkal atliktu 2 puhru w., un kad nu wehl no tahs ūlaht ūeijoschas ūanibas, kas ir 36 p. w. ūeela, ūeenemtu ūlaht 2 p. w. tad no ūchim kohpā ūnahktu man ūesmitais ūauks. Kad tad nu man ir 10 ūauki, tad ta ūpstrahdaschanaš un augļu ūinda man ūeekahs ūchi ta ūabaka: 1. kweeschu, 2. abholiſch, 3. abholiſch ūohrā gadā (to waretu ihsī ūreksch ūehkabeem apart, kur mehds ūahraht un rudsū ūeſeht), 4. rudsī, 5. ausas, 6. ūapue, 7. kweeschu, 8. ūirni, ūartupeli, ūini, 9. ūeeschi un 10. ūapue. Kad man ūaijadsetu til 16 puhru ūeetas mehflō, kur ūtagad ūamehflō 26 p. w., un es waretu no ūteam ūrehkinateem 382 wesumeem mehflu ūatre ūuhru ūeetu nogahst jau ar 24 wesumi. Tas ūatšhu tad buhtu ūeegā? Gan man nu ūaur to, kā labibas ūauki ūaleek ūasaki, buhtu ūasak ūstreiju un ūelawu, bet ta ūeefā man atkal atnahktu ūilnam no abholina ūauka, ko ūohrā gadā pa dālai ūaretu ūplant, kā to ūuischās ūedsu ūaram. Ūchin ūindā, kā ūupat tohs 10 ūaukus ūališu, man ūeekahs, es ūatšhu ūuhfch ūisu ūihds ūiwehris; galvā tas man nu ūiss ūan buhtu, bet kā to ūisu ūidariht, ūerikteht, lai ari ūehz ūadōs ūer un ūnahk, to wehl ihsī ūeprohtu un tur wehl ūipri Juhfu ūihlu ūadohmu ūuhgtu. Mans ūeeminſch L., ūam ir 87 puhru ūeetas ūauka, 11 puhr. w. ūlawas ua 22 p. w. ūanibas, ūrib 3 puhr. w. no ūanibas ūeepleht un tahs 90 p. w. ūedaliht 9. ūaukos un til 1 gadū abholinu ūamest. Ko Juhs us to ūakeet? Ūeeminſch L. atkal, ūam ir 83 p. w. ūauka, 22 ūlawu, 16 ūanibas, ūrib ūisu ūanibū ūar ūauku ūataſiht un tahs 99 p. w. ūedaliht 11. ūaukos un abholinu ūamest 3 ūadus, lai buhtu kas ūanibas ūeeta ūane ūno ūehſlo ūabala ūairak ūanahkt, kā ūihds ūchim.

Ar ūeemu ūee mums atkal ūhogad eet tohti ūahjī, ūepehjam it ne ko ūew ūeeweſees un newarejch ūan ūhogad to ūchkuhni ūaisiht, ko ūribju ūee ūuht ūeubuhweht, jo ar ūateem ūau ūifus ūohs ūalkus un ūkmaus ūepehj ūeediht. Kā tad ūee ūums ar ūho ūeemu ūahjā?

Dauds ūabas ūeinas no Juhfu ūrusdehla

G.... Andreja.

Dezembris 1873.

Welsitschkas ūeela ūahls ūaktuwe.

Welsitschkas ūilſchtinsch, ne ūahlu no ūrafawas, ūee Austrījas ūeisara ūvalsts ūeederigs, tohp wehl ar ūeenu ūarp tahm ūewehrojamahm ūeetinahm ūiropā ūinehts. Ūan preeksch nezik ūadeem ūaur ūeepesch ūuhdens ūegahſchanohs ūifai ūai ūahls ūaktuwei ūsnahža ūelas ūehdas ūan ūreesmas, ūe-apredsama ūahde ūotika ūee ūahm ūemes ūantahm; bet ūomehr Welsitschkas ūahls ūaktuwe ūir wehl ar ūeenu ūreksch Austrījas ūipris ūelkas ūawots, ūaut ūan ūehdigā ūaikā Brūhs-

fhu fahls raktuwe Stasfurtā (Sakfħoħ) ir weħl pahra kā qohdā eetayusi.

Welitschkaš pilſehtinsč, kas wirs ſemes, nau neko jauks, ir ſtipri neſkaidrs, kā jau wiſi Pohlu pilſehti; latr preezojahs, kad no ſchi perekla iſtohp atkal ahrā un war eet apmekleht to pilſehta doku, kas ayakſch ſemes ir. Schihs leelikahs ruhmes, kas tur jau no 13. gadu ſimtena fahkoht, ir iſzirſtas, ir kā weſels pilſehts ar daschadahm buhwehm. To weetu, kā noſtahsta, eſoht wezds laikds lahdz gana ſehns, Welitsch wahrdā, uſgahjis, un no ta tam pilſehtam tas wahrdz dohts. Tee kas grib zelā dohtees lahpt ſemes dibenā, tohp no ihpaſcha wadona, ta „kahpeja“ ar labu laimi apfweizinati un nu weſti lahpenei pa lahpenei, tahſchu pa tahſchai. Ne-mehrojams tumſch beſdibens ſtahw preekſch azihm, maſas gaifmas leefminas ſpihd no atwara pretim, ar ween paleek tumſchaks, klufaks, bet kad jau labi dſiki nonahk, te fahk jau dſirdeht un maniht, ka tur pa apakſchu it ſawa dſihwe; tur kai, tur brauz, tur fauz, aij neſkaitamahm lampinahm tahnchahs ſahles tohp ihſti gaifchās. Tur redſalas un tiltus un ze-lus, kahnus un dihkus un kambarus, wiſſeekſch fahlſklints. Ir aprehlinahts, kad weens wiſus tohs zelus tur pa apakſchu gribetu apſtaigah, tad wiſch dabutu 90 juhdzes mehriht. Tur raktuwā gadu no gada strahda 1500 strahdneeki un zehrt no fahls klints to ſkaisto, ſkaidro, neſajauktō fahli. Sirgi weſe-weiſumus pa teem zekeem us augſchu; ari ſcheem ſirgeem tur ſemes dibenā ir fahli iſzirſti ſawi ſtalli un ſteilingi, gan tee daschu gadu nedabuhn nemas debes gaifmu redſeht, bet pa -ehduſchi dſihwo it mundri ari tur dibenā. Kas nu tahdas alas apmeklejis, tas buhs atradis, ka tahn wiſas ir us weenu un to paſchu mohdi, un ka wiſſ tas iſtais jaukums tur tik zaur to rohdahs, ka gaifma peedohd ſawu fehrwju krabſdynumu. Bet pee Welitschkaš raktuves ir ihpaſchi apbrihnojams tas alu un kambaru leelums. Zil dasch zaurums tur ir tik leels, ka tur it labi waretu ſtahweht weſela baſniza; no weena tahnza zauruma ween eſoht par wairak kā 1 milionu gulſchu zilweku rohkas ar ſtangahm un ahmureem fahli iſkaluſchās. Tagadeji strahdneeki tur gan wiſwairak ir Pohli, bet wiſſ tas darbs tur ir reis uſwests un tohp ari tagad wehl ſtipri wadihts zaur Wahzu ſapratigahm galwahm un rohkahm.

Starp tahn apluhkojamahm leetahm wifupirms azis kriht
tahs basnizinas, kas tur redsamas. Weena ir gotisli is-
buhweta, jeb labaki fakohit iskalta 25 pehdas augsta welwe,
kas duß us fkaisteem fahls akmina pihlareem, altaris un
bildes, wifs no fahls kals. Daschais welwes ir libds 100
pehdu augstas; ihpaschi jaiks tas zelsch ir, kad bengaliskis
uguns ar sawu spohschumu apelij wifas tahs feenas. Ta eet
pa tiltineem un zaur sahlehm, augschâ un leijâ peenahk ir pee
weena un ohtra dihka, tur pahri jazelahs, weenus no fcheem
esereem ir 200 pehdas plats. tur stahw laima krasta malâ un
kad pahrbravz us ohtru krasta malu, tad tilk ihsti sahlahs tee
besdibenu brihnumi. Tur atsneeds tad to wiskohsfakao ga-
balu, ta ir ta leela dansahle. Tilk leelu sahli gan nefur wirs
semes ne-atradihs, warena augsta welwe steepjahs pahr gal-
wahm, grihda ar dehlu tahselehm isbrugota. Pee feenahm
reds skunstigus lukturus, kurds pa tuhksfoscchein lampinas
peestiprinatas, no greestu welwes karajahs krohna lukturi,
wifis no fahls ziristi, wisaplahrt ap sahli pa augschu eet gale-
rijas un kad wifas tahs uqunis tobyp aisdedfinatas un wifas
feenas laistahs un spihd un midh, tad gan warohit fazicht,
ka neweena Leisara gohdiba nesphej few tahdu krahschuu goh-

dibas sahli taifih, lahdū tas mihsch debes tehw̄s tur kluſā
semes alā few zehlis.

Schi danzahle ari daschu reis par gadu kalpo par danzo-jamo istabu Welitschkaas eedfishwotajeem; tur tad atskan lustigs dantshu musikis, tur ehd un dser un preezajahs tuhkfstoſchi un tuhkfstoſchi un kas to pirmo reis reds, tam jadohma, ka ir kahdā paſaku pilī eegahjis. Un tahdu mantas gabalu, kas tuhkfstoſchus welt us to darbu un petau dibenā. duſs teeschan deesgan wehl pa malu malahm ſemes klehpī un jo wairak zilweku peewairojahs, jo wairak mekle un atrohd ari ſchahdus darbu laukus ir pat dſitā ſemes dibenā. S.

Zif beeschi ahbolinisch tai paschà laukà sebjams?

Katris augs prafahs sawu baribu; ja wiñsch to tai semé atrohd, tad tas isdohdahs, ja to waijaofigo baribas datu fahk truhkst, tad ari wiñsch nihlst. Bet tapat, kà pee sirga, tas truhkußhas baribas dehl nokusis un nespehj wair's kalpoht, tomehr newar noteikt, tik un tik ilgi tam sirgam ja- atpuh-schahs. Lai atkal spehkus eedabuhu, jo schis atspirgchanas laiks buhs ihfaks waj garaks, kahdu to baribu tai laikä pee-dohs, un wiñsa atpuhchanahs ween neko nelihdsehs, ja ne-nahs baribas spehki klahi, tapat ir ar augeem un ta tad ari ar ahbolinu. Pee sirga waj lohpa mehs sinam, so winam baribä waijaga un redsam, kad file ir tukfcha. Pee augeem gan ari issin daudz no tahm baribas datahm, kahdas preeksch augschanas waijadfigas, bet pee lauka newar wis kà pee files noredseht, waj tur tas waijadfigums pee baribas wehl ir at-rohdams. Kad to grib smalki issinaht, tad waijaga sinatnigi un smalki to ismekleht, to semi winas dalas zaur kemijas gudribu islik. To newar wis katris semkohpejs pats dariht, jo to wiñsch neproht, tapehz leelajam pulsam ir jaluhko us teem wißpahrigeem padohmeem, kahdi zaur zitu gudroßchanu un wehroßchanu ir par labeem un derigeem atrafti. Ir pa-sihstama leeta, ka katrä augä atrohdahs tahdas pat dalas, kahdas tam preeksch augschanas bij baribä waijadfigas. Sinams ne wis tahdä pat isskata, bet pahrewehrstâ; ohtradi atkal war faziht, katram angam ir tahdas datas waijadfigas, kahdas winä atrohdahs. Kad ahbolina pelnus ismekle, tad atrohd tur wiñwairak schahdas dalas: kalla semi, kati, natronu, soßforskahbumu, talk u. z. Ta tad ari schahdas datas abholinam ir waijadfigas. Kà naudasmafs palek tukfch, kad ar weenu isnem, un neko jeb masak atleek atpakat, ta ari semes spehks ar laiku issihfst, ja tam neko ne-atdohd atpakat. Daschhas baribas datas nu gan katris augs lasahs few is gaifa, bet leelaüs spehks tomehr tik nahk no mehfloschanas. Un us to jaluhko, ka ar mehfleem pafneedsam tahdas datas, kahdas katris augs prafahs. Eßsch labeem stalla mehfleem, kad tee zelahs no labi baroteem lohyeem, gan atrohdahs wiñas tabs dalas, kahdas ahbolinam waijadsetu. Bet te wehl ja-eewchro ari tas, ka ahbolisch ar sowahm faktitehm leen dñiti semé un tur no apakschas mekle jawu baribu. Tas nu buhlu wiñs itin labi, jo zaur to ta semes wirskahrt ari toby zaur to pahrlabota, bet no tam ari tas nahk, ka newar ahbolinu tik beeschi weenä weetä audsinaht, jo ir daudz gruhtaki tabs waijadfigahs baribas datas tur apakschahrtä eelikt, neka wirskahrtä. Scho apakschahrtu newaram ta apluhkoht un apredseht; ari retä fainneku buhschanä tas buhs eespchjams, semi ta wiñzauri mehfloht, ka mehfli weenadi lai fneeds libds pat apakschai; beidsoht wehl ari truhkst to eerohtschu, ar kureem mehfus lai apaksch-

fahrtai pafneeds. Gan profesora kungs Funke eelsch Hohenheimas ir isgudro jis mehslu arklu preefsch semes apaksch-fahrtas, bet fhis arklis wehl ir mas leetahts.

Kad nu pehz scheem wahrdeem dafch semkohpejs behdatohs par to wahju zeribu, ka warehs drohschi ar weenu ahbolinu audseht, tad ari atkal no ohtras pufes negribam leegt, ka zaur zaurim fakohf wehl no semes apkuschanas zaur ahbolinu ne-waram til dauds runaht. Sinams, ka pee latra auga, ta ari pee ahbolina wifadi waijadsehs us to luhkoht, ka augi jamaina, un ihpaschi tas pee ahbolina, jo winsch jau ta 2 libds 3 gadus suhz weenu un to pafchu baribu. Kur winam liks 1 gadu augt, tur sinams warehs to beeschaki feht, ne ka kur 2 gadus audse u. t. pr. Kur seme dauds mas ahbolinam ir ijdewiga, kur tam peedohs waijadfigohs mehslus, kur, ja seme ne-atrastohs dauds kalka, tai ik 6 waj 8 gadi peedohs kalki waj mergeli, waj gipf waj kali, tad pee ik 6 gadi jaunas ahbolina audsefhanas gan neko nemanihs no nihfchanas. Kur wifs, kas waijadfigs, kohpâ, tur ari pee rindas ik us zetorto gadu, nau manihs, ka ar augfchanu buhtu atpakaft gahjis. Wehl us weenu leetu pee ahbolina stipri jaluhko, ta ir mitrums un leetus. Jau semes miklums, ja ta ta gul, sinams ne pahrleezigs, ir ahbolinam lohti derigs un wehl wairak leetus flapjums. Ahbolinam waijaga dauds drehgnuma; us laukeem, kur winsch arweenu stahweja kohfchi, faufos gados nebij it neka fo redseht. Bet nahk atkal mikli gadi un winsch preezina atkal semkohpja azis. Nebhodosimees tad ari par neekeem, darifim kas eepehjams un darams, un zefsim, ka ahboliach nedfihfees wis pehz tahs fcho laiku jaunas mohdes, prohti „streikeht“ job tuhdal apstaht no klausfchanas un tablak strahdasfchanas, ja tam neleek pee algas fo klah.

H.

Padohms ka war bagats tift.

1791. gadâ, waſarâ, kad es wehl biju students, — ta stahsta weens rakstijahs, — es gahju katu swehdseen us Versali, kur mana mahte dñhwoja. Pee pascha schlagbohma, zelmalâ, stahweja ar weenu weens nabadsinch no garam gahjeeme dahwanas luhgdams. Schis nabadsinch bij gan wehl it jauns, bet isskrijahs bahls un slimige. Wina wahrds bij Antons. Schis Antons ari no manis, katu reis, kad es garan gahju, masu naudas dahwanu dabuja. Weenreis, ar mani reis, peegahja pee schlagbohma weens, no auguma ne wifai leels un no waiga yawahjs kungs. Issfirdis nabaga faufchanu, winsch apstahjahs, paſkrijahs us to, un pehz kahda brihtina kluſu zeefchanas teiza winsch tom nabadsinam: Tu, brahliht, no isskatas ne-isleezees dumjis zilweks, ir strahdaht wehl wari, un tak padohdees tahlam amatam! Waj tu gribi, es tevi pamahzifchu, ka wari kluht par bagatu wihr?

Antons pasmehjahs un es ari tapat. Smejees, mans mihais, zik tew ween tibk. fazija masais labſirdigais kungs, bet tik paklauſi manam padohmam, tad tu pateesi ilgak wairs neubagoſi. Te tew preefschihme: Tahdâ nabadsibâ, ka tu, es ari biju; tomehr negahju ubagoht, bet gahju pa pilſehteem un fabdscheem wezas lupatas falasidams, kuras es, waj nu mehslu gubâs atradu, jeb ari no labeem zilwekeem par welti dabuju. Schis lupatas es pahrdewu weenam papihra fabrikantam. Ta puhledamees es gada laika jau til dauds naudas nopolniju, ka wareju few ratus un frigu nöpirk, ar fo ſawu

prezi west. Nu es wairs nemelleju mehslu gubâs, lupatas par welti dabuht, bet pirku. Kad man pehz ſeptineem ga-deem bij jau pahraf par 10,000 franku, tad tiku no weena papihra fabrikanta peenemts par beedri. Ta ſawâ jaunibâ es biju darbigs un taupigs un nu man it diwi muhra nami Pa-riſe. Sawu fabriki es atdewu manam dehſlam, kuru jau pa-fchâ jaunibâ eemahziju darbu mihleht un taupigi dñhwoht. Paklauſi manam padohmam un dari pehz manas preefschihmes, tad ari tu tilpat bagats kluhtsi, ka es. Schohs wahr-dus fazijis eefahfa masais kungs ſawu zelu tahlak eet; bet Antons eegrina til dñkâs dohmâs, ka ne mas nemanija, kad diwi garam gahjeji tam dahwanas dewa. 1715. gadâ, zaur Brifeli braukdams eegahju weenâ grahmatu magafinâ. Ais pahrdoſchanas galdeem, pee kafes, stahweja weens brangi gehrbees un fmuls wihrischkis, kufsch usdewa daschadas dari-fchanas ſaweem darba waditajeem. No waiga winsch man likahs paſhstams; bet tomehr newareju atgahdatees, kur to buhtu jau ſenak redſejis. Winsch ilgi us man ſkrijahs, tad peenahza pee man un teiza: Mehs, ja nemaldohs, jau efam ſen paſhstami. Kad es juhs uſdrifktu präſcht, waj juhs ne-gahjaht preefsch 25 gadeem katu ſwehdeen us Versali? Af Antons! es iſſauzu brihnedamees. Ja, es pateesi efmu tas pats Antons..... un juhs redſeet, ka tam masajam fungam bij taisniba, kad tas teiza: ne-apnikuſi darboschanahs un taupifchana ir wiſu labakee palihgi bagatam kluht. Tam fungam es dauds paldees teizu par wina labu padohmu; jo es tagad efmu ſaimneeks no ſchis magafinas. M. Sl.

Ka lohpi ſpehj attapt us eerstu weetu,

par to laſam lahdâ lapâ ſchahdus pahri uſſhmejumus: No Hamilton pilſehta Englante aifweda weenu funi aiftaifitâ kurvi kahdas 3½ juhdoses prohjam un pehz 12 ſtundahm funs bij par kahneem un zaur kruhmeem atſkrejhis un atradis ſawu wezu, eerstu mahjinu. — Us Londones tirgu dſen ik nedekas aitas preefsch pahrdoſchanas; no weena bara bij pahri aitas paſprukufchias un pehz 14 deenahm tahs bij attezejufchias tahs 20 juhdoses un bij atkal mahjâ. — Sweijneeki Lizardâ mehds nokerteem leelajeem wehſcheem uſlikti kats ſawas ſhimes un tad ſalikt weenôs traulös, fo eelaſch Halmutes oħtmalet. Weenreis ſaplihſa tahda wehſchu kaste Halmute un pehz pahri deenahm weſels bars apñhmetu wehſchu bij tahs 10 werſtes atrahpojuſchi atpakaſt us wezu mahju weetu Lizardâ.

Saimneeki ſkohla.

1. Leetas kohki tohp no kirpjeem ſargati zaur to, fa winus leek ſtipros duhmös, bet eelsch „landw. Dorf.“ atrohdu weenu jaunu padohmu, ka to pafchu wehl weeglaki waroht is-dariht. Tohs iſſargajamus kohka gabalus waijagoht til ta ſtahwu nostahdiht, ka tas gals, kas pee kohla bij us augſchu, nahk us ſemi. Ta apgreesteem kohka gabaleem, kas tik dauds-mas ſauſa weetâ ſtahwoht, Kirpii it nekahdu ſlahdi nedaroht, un ja kahdi tahrpelij tur eelschâ bijuſchi, tad tee iſnihkſtoht. Ta leeta gan ſkan ehrmigi, bet dauds, kas ar kohku materialu ſtipri dñhwo, to apleezina un luhsu tad ari, lai latweefchu ſaimneeki ſcho leetu gribetu iſprohweht, tad paſchi redſehs. War buht gan ka kirpu radibai ir ari ſawa eedſimta dñhſchanahs, pa kahdu zelu ſawu baribu nekleht un tai atſchgarnâ zela ja-eet bohjâ.

2. Kā to war nowehroht, kur akminai laukā sem semes gul, par to waru doht ūcho mahzibū: Kad seme ne ko nau fa-
ſaluſi un tad gadahs, ka ūneega kahrta uſſneeg, tad waijaga wehroht us tahm weetahm, kur ūneegs papreekschu nokuhſt; tur apakſch teem plekeem gul akminai; ne ween ap teem akmi-
neem, kas puſpliki gul, ūneegs wiſupirms atkuhſt, bet ari
tahdus akminus, kas 1 pehdu un wairak dſili gul, un kur ar
arklu tohs ne-aisker, war tā ūſeet un ſakert rohla. Sinams,
to war tik tad noredſeht, kad seme apakſch ūneega nau zeeti ūſaluſi, un katra ūſeemā jau war ari tahdas deenas peedſih-
woht.

Par kurneem daschi ūmekohyeji wehl ar weenu maldahs, dohmadami, ka kurmis sahlei un ūbjahm ūknites nokohſchoht un tā ūkahdi daroht. Bet tas jau ūen ir itin ūkaidri ūnams, ka kurmis it nemas ne-ehd augus, bet ir tikai gakas ehdejs. Bes gakas wiſch drihs nosprahſt badā; war augu doht zil grib, tee paleek ne-aiffkarti. Weens profejors wehl pehru Ro-
wemberi gar ūcho leetu darbodamees, lika 15 kurmis daschadōs gabalōs ſakert un tad nehma winus nokaut un wiſu 15 mah-
gas ūmekleht. Un ko atrada? Weenos tik ahdas un kahjas no teem paſihiſtameem arumu tahrpeem (engerlin), oħtrōs wehl gabalus no engerlineem un ūleekahm, zitōs tik ūleekas, bet it ne weenā paſchā ne-atrada augus waj ūfaknes. Oħtru reiſi wiſch atkal prohweja ūkerteeem kurneem doht wiſadu baribu un atkal atrada, ka tik tee tahrpi paſudu, bet ūfaknes palika pawiſam ne-aiftikas. Ari to atrada, ka kurmis wiſupirms ker pehz dſihweem ūmes tahrpeem un ja tahdu nau, tik tad pehz nedſihweem tahrpeem. Tā wiſch ūaprohtams war gan dauds laba ūmekohyepjeem atneſt.

H.

Gehgera ūelaime.

Gehgeris zauru deenu pa meschu jaktedams ne ka nebij noschahvis; beigās ari ūns tam wehl nosuda. Atpuhſcha-
nahs deħl tas nostahjabs pee kruhma, uſtaifa duhmu un leek jaſts puli pee mutes, gribedams kahdu atſpiridſinashanas mal-
zinu uſwilkt un duhſchu ūtprinah. Te, bijis kur nebijis, ūns ar ūali no mesha ahrā, gehgeram gar kahjahm. Kar-
ſtuma pahraemts tas ūweesch pudeliti sahle, dohd if abi ūtob-
breem ūkum pakal, bet ne ka, — ūchis ūpā ūperdamas proh-
jam; nu ker ūaduſmojees ar driebedamu rohku pehz malgina, te... atkal jauna ūelaime: korkis aħtrumā aismirſts uſlikt un drapites wiſas „fort heraus!“

Tahs deenas jaſts bij beigta. Wairak darbi weenā reiſe ne-idoħdahs.

C. M.

Uakſtigalat.

Tew' ūeedons ūauzis Latwju lejā,
Jau atſkan tawa ūseefmu man';
Mlaſs ūutniñſch tu, taſ ūtawā ūſejā
Atroħdahs ūridij atſpirgħan'.
Wiſs, ap mum's mirids un laiſtahs plafchi,
Jauns ūtumis kohkħos libgojahs,
Un ūdrabainee ūstrauti aſhi
Uſ muhſu juhru noneſahs.
Kā wilno ūtunu balsu ūkani
Liħds ar tew' gaſi u eelohkōs!
Wiſs ūkani, kā tuħkſtoſch ūdrab' ūswi
Tur debes toħrau kambards!

Dauds proht ūtawu ūseefmu ūkarahm
Ta leela ūmes ūlweze;
Taſ ūchodeen ūtawas ūſejas ūwanahm
Wehl ūkohſħaks meldiñſch jaſokħle.

Klau, miħlais putnin! ūteidseſ, ūkreiji —
Pee manas miħlaſ ūmitinas,
Sem wiñas ūlha ūkali deiji
No manas ūlha ūħħibas.

No riħta, kad ta augħċha ūlħabs,
Teiż wiħi, ka t-o miħleju.
Teiż tai, ka kamehr aſiñ ūlħabs
Zaur dſiħħlahm man', to miħleſhu.

Ta azis ūleħda ūmeegā ūlħad,
Geschuhpo to ar ūseefminahm;
Lai ūpni ūtawu ūseefma walda
Pahr wiñas dohmu juſħanahm.

War buht, ka ūtawu ūseefmu wara
Tā wiñas ūkru ūtawu ūlħad,
Ka wiſs, ko wiña dohma, dara,
Sauz ūtawu ūseefmu atmina.

Ta putnin, tu tik ūtawu ūlħad
Scho ūsdewumu ūlidijs,
Tad ūteidseſ, man ūcho ūxu neſi,
Ko ūen par welti ūlidijs.

Tad ūseju ūkohli ūtħo goħ ūtiegħi
Gan tew, gan „Roħtu“ ūl-ħawda,
Scho ūl-ħawda ūseefmu ūkohleħt beigħi
Juħi abu, mu h-ſħam miħledams!

Sałkalnu Eduards.

Naudas tirkus,

	Zelgawā, 30. Merz 1874.	usvraf. fohl.
5% walſiſ-aſſleeneſħanas biletes ar wiñneſi. I. aſſleen.	165	167
" " II. aſſleen.	165	167
5% walſiſbankas-biletes.	97	100
4% Bidż. fandbribes, uſſalamas:	99½	100
ne-uſſaf.	97½	98½
4½% Kurz. fanđbribes, uſſalamas:	98½	99½
5% ne-uſſaf.	97½	98½
Riħgaſ-Dinab. dſelszelha aktijs uſ 125 rub.	136	137
5% Riħg.-Dinab. " obligatijs uſ 100 rub.	92	93
5% Riħg.-Zelgaw. " 100 "	116	117

Labibas un pretſchu tirkus Zelgawā, 30. Merz, Riħgā,
23. Merz, un Ħeepajā, 23. Merz 1874. g.

Ma tħażżeġ var:

	Zelgawā. Riħgā. Ħeepajā.
1/3 ūtħebi. (1 puhr) ūtħelu	2 r. 60 f. 2 r. 75 f. 2 r. 85 f.
1/3 " (1 ") ūtħebi	3 " 75 " 4 " — 4 " 30 "
1/3 " (1 ") meesħu	2 " 20 " 2 " 10 " 2 " 60 "
1/3 " (1 ") ajuš	1 " 50 " 1 " 70 " 1 " 60 "
1/3 " (1 ") ūtħebi	3 " 10 " 3 " 20 " 3 " —
1/3 " (1 ") ūtħebi ūtħelu	2 " 15 " 2 " 60 " 2 " 75 "
1/3 " (1 ") ūtħebi ūtħelu	3 " 75 " 4 " — 4 " —
1/3 " (1 ") ūtħebi ūtħelu	5 " — 5 " — 5 " —
1/3 " (1 ") meesħu ūtħraimu	2 " 75 " 2 " 75 " 3 " 80 "
1/3 " (1 ") ūtħebi ūtħelu	— " 75 " 1 " — — 80 "
10 ūtħebi (1 birkawu) ūtħelu	4 r. 50 f. 4 r. 50 f. 3 r. —
1/2 " (20 mahṛz) ūtħebi	5 " 80 " 6 " — " 5 " 60 "
1/2 " (20 ") ūtħebi	1 " 10 " 1 " — " 1 " 20 "
1/2 " (20 ") ūtħebi ūtħelu	1 " 80 " 1 " 25 " 2 " —
1/2 " (20 ") ūtħebi ūtħelu	6 " — — — —
1/2 " (20 ") ūtħebi ūtħelu	2 " 20 " 2 " 20 " 2 " —
1/2 " (50 ") ūtħebi ūtħelu	1 " 10 " 1 " 10 " 1 " 15 "
1 mužu ūtħebi ūtħelu	10 " — 9 " — 7 " —
1 " ūtħebi ūtħelu	16 " — 16 " 50 " 14 " —
10 ūtħebi ūtħelu	7 " — 6 " 60 " 6 " 60 "
10 ūtħebi ūtħelu	6 " 50 " 6 " 60 " 6 " 60 "
10 ūtħebi ūtħelu	6 " 50 " 6 " 50 " 6 " 60 "

Latw. Apjaħħu apgħaqdatajs: J. W. Sakranowicz.

Sludinashanas.

Parabdu debt kubus no Jurgeem sch. g. pee darba stahditi:

Aalknu Indrikis,
Brachmanu Jahnis,
Brachmanu Zebkabs,
Kreimanu Zebkabs,
Griku Gederts,
Jalobfomu Krichus,
Kolneeru Jahnis,
Krubminu Jahnis,
Lestianu Krichus,
Ohsolu Zebkabs,
Pahnu Zebkabs,
Peterfomu Zebkabs,
Liharu Anfis,
Wigantu Jahnis

un webl daschi ziti.

Noliklumus debt sch. kauschu veenemshanas war rebs zeen. darbadevi 13. April sch. g. sch. tafib.

Salgales pag. wald., 16. Merz 1874. 2
(Nr. 18.) Pag. wez.: Trenmann.
Scribw.: Struhbergis.

No Biskalmuischus vagasta waldischanas tobb shochis, fa Krohna parabdu debt no nahfameem Jurgeem pee darba kubus nodobti:

Jane Weiland,
Mikel Kalmis,
Frigi Markevij,
Karl Kleinberg,
Jane Ranzer un
Karl Zelchewij.

Noliklumus debt sch. kauschu veenemshanas war tafib 13. April f. g. Strauineelu mabjäas. 2

Biskalmuischus vagasta waldischana, 25. Merz 1874. (Nr. 52.)

(S. W.) Pag. wez.: J. Sakenselis.
Pag. scribw.: V. Grube.

Parabdu debt kubus vor Jurgeem f. g. pee darba stahditi schahdi Krohna Garofes vagasta lobzelli:

Jurgerivu Jahnis,
Kohweju Juris,
Krasina Anis,
Pufschu Zebkab,
Ravu Janis,
Ravu Peberis,
Schellini Jahnis,
Schluhtu Gederts,
Skiju Gederts,
Stuktenu Krichus,
Strautenu Mabtischi,
Binowstu Janis

un webl daschi ziti.

Noliklumus debt sch. kauschu veenemshanas zren. darbadevi wareb 10. April f. g. sch. tafib.

Krohna Garofe, 13. Merz 1874.
(Nr. 19.) Pag. wez.: M. Sustar.
(S. W.) Scribw.: Struhbergis.

No Saldus Krohna vagasta teefas zaur sch. islatram un wifem tobb finans doribis, fa 9. April torgis un 12. April veterotis pulsten 12., debt is nobmshanas wairat Krohna pkuu us weenu gadu. Saldus teefas namä tays naturebis. Lee noliklumi ir katu deenu pee Saldus Krohna vagasta teefas ceftamti. 1

Saldus teef. namä. 11. Merz 1874.
(Nr. 134.) Preelfschfehd.: J. Grauit.
Teef. scribw.: Kübe.

Jau-Nuzes vagasta teefas zaur sch. issludina, fa 17. un 18. April f. g. eelsch Zumpraveeschu muisches (Tufuma aprinkli) ubrure tass natureta, kurä dauds leppu un daschadas fainneegibas leetos is ta nomitru-foga arendatora Andreas Seemer mantibas zaur wairatfobishanu kubus vahrdobtas. 2

Jau-Nuz, 13. Merz 1874.
(Nr. 21.) Pag. teef. preelfschfehd.: R. Neuland.
(S. W.) Scribw.: vallgs.: R. Seldenberg.

Nursemes bischukohpschanas beedriba.

Ohtdeen, 16. April f. g. pulsten 2. pebz vudeenais Zebra l. gafusicha fabi gadafurje. Gafschana no scribwerelas. Preelfschneeziba. 2

No Krohna Behrfmuischas pag. teefas (Dobbeltes aprinkli) tobb zaur sch. wifis usatzinat, kam fabdas talfnas parabdu präfischenas jeb usdobschanas ree ta nomitru-foga Mas-Meschamuischias (kl. Buschhof) Sildeds fainneela Kaspar Neumann mantas bubi, tass vahs diwi mehneidu laida, tas ir: weblakais libds 16. Mai 1874. g. sch. usdobi; jo vahs tam newens wats netavs klausitas un tobs parabdu neumejus rebz likumem strahveis. 1

Behrfmuischas teef. namä. 7. Merz 1874.
(S. W.) Preelfschfehd.: J. Neuland.
Scribw.: C. Reichmann.

Taunvils pagasta waldischana (Neuenburgsche Gemeindeverwaltung) dara sinamu, fa pee wifis 15. April f. g. 300 mehri rudsu un 100 mehri meschu no magafinas klets masakas datas ubtrupé tays vahrdobti. 2

Taunvils, 18. Merz 1874.
Pag. wez.: J. Hening.
Teef. scribw.: J. Stantiewicz.

Krohna Birschumuischus pagasta teefas usatzina wifus, kam fabdas likumem prelfischenas vret to 1869. g. notikschu un tagad debt avtlyrinashanas schai teefoi vrelechä stabbtu prenemshana ja netaka Fabra Nupmei un wina feeras Anuschä debla Jahnis, zaur to Ohsolahr fainneela pobri Zebkab un Anna Nupmei, meesiga bevrna weetä, bubi, sawas prelfischenas 6 nedeli lai' un weblakais libds 26. April sun f. g., lursch var to weenig islebigschanas terminu nolikis, pee schis vagasta teefas usdobiies, jo weblakus veenestas parabdu präfischenas warts netiks klausitas, bet var lidebstam nolikas un tee parabdneci, fas neluhu usdeweis chees, tks pebz likumem dubultu masfashana strahvei. 1

Krohna Birschumuisch. pag. teef. 8. Merz 1874.
(Nr. 163.) Teef. preelfschfehd.: J. Uybit.
(S. W.) Teef. scribw.: G. Straus.

Elezas vagasta teefas dara sinamu, fa 25. Merz 1874. g. no vullsten 10. vrecksch vudeenais Breeschumuischus Brinku mabjäas (netabl no Elezas vastes siationai ubitvre tiks natureta, kurä wairatfobishajem vahrdobs ta netaka Brinku mahu fainneela Ahrens Lasde manu, fa leppu un daschadas fainneegibas un wirtschaftes leetas, un ari usatzina wifus parabdu dewejus, fa ari parabdu neumejus wifis mineta Ahrens Lasde, miswebla libds 16. Mai 1874. g., lursch var to weenig islebigschanas terminu nolikis, pee schis vagasta teefas usdobiies, jo weblakus veenestas parabdu präfischenas warts netiks klausitas, bet var lidebstam nolikas un tee parabdneci, fas neluhu usdeweis chees, tks pebz likumem dubultu masfashana strahvei. 1

Elezas, 8. Merz 1874.
(Nr. 42.) Preelfschfehd.: J. Wollner.
Scribw.: J. J. Haase.

Leel-Sunalstes Krohna vag. teef. usatzina wifus tobs. fareem labdas talfnas parabdu präfischenas buhru vee tabs astabas mantas ta sch. gadu nomitru-foga Leel-Sunalstes Minan mahu fainneela Mabitua Goldberg, fa farous parabdu ar faiadrabu veerabdi-schanabm weblakais libds 31. Mai f. g., lursch var to weenig islebigschanas terminu nolikis, sch. usdobiis, ar to sinu, fa vahs schi termina newens parahdu-präfischenas warts netiks klausitas. 2

Leel-Sunalstes vag. teef. 15. Merz 1874.
(Nr. 43.) Preelfschfehd.: J. Grossberg.
(S. W.) Scribw.: J. Dennis.

No Naudischu vagasta teefas, Dobbeltes aprinkli, teef. füldinahis, fa debt magafinas parabdu präfischenas 8. un 9. April f. g. sch. vagasta Mat Spinne, 10. April f. g. Leel-Branku un 15. April f. g. Blatinu mabjäas, lohvi un daschada zita manta ubrure tiks vahrdobta. 1

Naudisch, 19. Merz 1874.
(Nr. 26.) Preelfschfehd.: G. Kleinboff.
Teef. scribw.: E. Schwan.

Krohna Ohsolmuischas (Eckendorf) vagasta waldischana dara zaur sch. sinamu, fa us uitraugu teefas atvelechana no scheijenes magafinas Ohsolmuischas teefas namä (ves Tufuma) 16. April 1874. g. tass wairatfobishajem masakas datas vahrdobti 700 mehri rudsu un 100 mehri meschu. 2

Ohsolmuischas teef. namä. 16. Merz 1874.
Pag. wez.: J. Aschite.
Teef. scribw.: Kristophson.

No Mas-Meschamuischias (Klein-Buschhof) magafinas, Dobbeltes aprinkli, tays 9. April 1874. g. 400 mehri rudsu, 200 mehri meschu, 100 mehri ausu masakas datas wairatfobishana vahrdobti. 1

Mas-Meschamuischias pag. wald., 14. Merz 1874.
Pag. wez.: H. Beilmann.
Scribw.: C. Reichmann.

Zaur gubernator leelkunga nolemfchanu esmu var freewu rafstu vahrtufotaju nolikas un oxremobs wifus freewu, latweeschu un wabzu rafstu tafib. 1

Baron C. von der Osten-Sacken,
Jelgawa, Kanzleru celā Nr. 10.

Schodeen vahrtahu atvalak Jakobstatē un usnemu atsal vats famu prakši. 2

31. Merz 1874. **Dakters Haarmann.**

Trechdeen, 17. April tils Lestenes Ungurkrohga

III. STUPE

natureta, kur lohvi, fa sigrī, gohwid, zuhlas, aitas un daichadas wirtschaftes leetas, fa ari frohdseicu un istabas leetas wairatfobilitajem vret thru masku tils vahrdobtas. 2

Jauni gada-tirgi.

Zaur angilos waldischana atvelelibu tays **Stukmanu muischā** (Stockmannsbos) vee **Plawinfrohga** no schobribi vi vreckfahu **īkgadus** diwi sigrū - un **Lohu - tiegi** natureta, virmals 15. April un obrais 24. Oktober laträ gadā. 1

Gruntsgabals

ar dauds estabni un leelu vahru ir var to masku no 3000 rubi. sudr. vahrdobdam. Var ari labi subdotu 15 puhweetas leelu vahru dababi, fas vee ta gruntsgabala vetrohhescho. Noliklumus war dababi finabt vee

J. J. Haase,
Jelgawa, postcelā Nr. 1.

30 rubl. vateizibasnandas

tas dabu, fas vee tem. Keweles frohdseicem Weifs sajteem dini sigrēm, ar tambors ratem, slatru sinu dold. Tee sigrī tr: brubns sigrīs 7 gadu wezis, ar lauku peeri, un melns sigrīs, 10 gadu wezis, ar batumu no rubusa leeluna veerē; wehrtiba abi sigrī no 160 rubi. sudr. 2

To vateizbosmalu tublin dabuba no Keweles frohdseicela. 2

Weena maschine ar wisu veederamu vreckfahu rupjas wilnas fabfchanas, kura webl pilna brubleschana atrohdabs, ir vahrdobdam **Mihgas Tohna salna** Nr. 29.

7. April sch. g.

Krohna Behrfmuischas sahlē salweeschu teaters

frebleks. Salfiees pulsten 6. wakard. Vahs tam weesbas wakard. Preelfschneeziba. 1

Pehterburgas lohses,

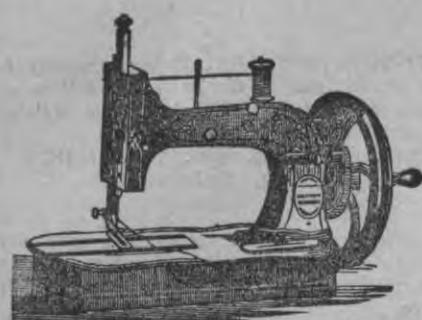
turk islohsfchanas bes labdas tabak zelschanas 14. April noteek, ir var 1 rubli 20 kap. gab. dabunomas Jelgana, pastes celā Nr. 20., vee

Massalvas lohses

ir var weenu 1 rubli 20 kap. gab. dabunomas Jelgana, pastes celā Nr. 20., vee

Th. Walter.

Lohses ari teef var pasti vefubilitas, no 1 libds 10 lohsen ir 30 kap. pastes naudas jafeleek, 10 un wairak lohses vefubu ar faru pastes naudu un pebz islohsfchanas vefubu minnestu listi. 1

Leesakais krahjums schuhjamu maschinu

preeskoh strophdereem u. t. pr., no 47—100 rubl. f., un masakas ar rohku gresschamas par 35 rubl., fā ari preeskoh faimneezehm 15 rubl. f. sahkoht. Par wifahm maschinahm mehs wairak gadus pilnigi galwojam un pefuhtam bes mafkas us pagehreschanu zena-rahditajus ar bidehm un dohdam libds katram pirzejam pamahzischau wina walodā drukatu.

Grover & Baker, Imperial, Singer,

ir lohti staftas strophderu-maschinias. Mehs nemam tahdas jau kahdus 7 gadus tikai is tahm labakahm fabrikahm un tadehk ari dabujahm Wihnes istahdē pirmo medali.

Lühr un Zimmerthal, Rihgā, leelā Smilshu-eelā Nr. 7.

Zaur fcho daru wifem finamu, ka manā

grahmatu-bohdē Kuldigā wīswifadas grahmatas un laikraksti dabunami. It ihpaschi peedahwaju dseefmu-grahmatas

prastōs un smalkōs eefehjumōs.

Ar zeenishanu
Ferd. Besthorn, Jelgawā.

Nupat fā tika gatawi un **Ferd. Besthorn** l. grahmatu-bohdē Jelgawā
un Kuldigā dabujami:

Likkums pahr wisspharigo karradeenestu.

Latwiski.

Makfa 15 kap. sudr.

Strahpes liffumi, pehz kureem meerateesneschi wainigus sohda.

Latwiski.

Makfa 25 kap. sudr.

Wifas sortes drahtnaglu, ihpaschi tabs tagad buhlaikā waijodisabs schindelu, pušo-wefelas-un dubultlaftnaglas ir pee manim arweenu dabujamas, un pahdrodu tabs par teem lehtakeem firgeem.

Joh. Huff Leepajā,
leelā eelā, dsefbohdē, blalam wāžu basnīzai.

Wifas sortes pehperkohfu, fā ari fauso rangu war arweenu dabuht pee bekermeistera Tennisfohna Jelgawā, leelā eelā, preim Latv. basnīzai.

Jelgawā us tirguo pee Bluhmna hohdes war dabuht ustizamas dahrsā fehlas no vafcha dahrs-neela no ta galda, kur ta fohle ir wirfsu

3. Leepin.

Dischlera selli,

kas parketa grīdas jeb ari durvis un lobgas proht taihāt, tāpat jaunekli, kas tāhdus darbus grīb mahzies, war mēldeees Jelgawā pee gub. zeetuma, maschindischlera darbu kantori pee

1. Nikolai un beedra.

Harry Dohnberga latw. grahmatu-bohde

Leepajā.

ne-atrohnabs wārds pee tilta, bet labibas-eelā, Struppas bohchū-rindā pee tirguo-platscha, preim knopfa milito-hobdei. Turyat war arweenu dabuht wifas latw. grahmatas, fā ari dseefmu-un sprediku grahmatas, kalenderes un tā jo pr.

H. Dohnberg,
Leepajā, labibas-eelā pee tirguo-platscha.

10,000 afis

preeskoh un egles bāku, fā ari galomes teek pagehretas pirk. Peefoblschanas veenem libds 1. April Jelgawas gubern. zeetuma kantori.

Dīshwottus

war lehti mihtebt dabuht Jelgawā, baltajā sirdsīnā, pee majapeem wahrteem. Klahtakas finas dabunamas pee kaufmāna B. Wunderbara, pee Annas wahrteem.

Kurssichu muischa pahrdobd labas wašaras
tweschus 4 rubl. par mehru, jeb 4 rubl. 25 kap.
par puheru, no 15. April f. g. nekemt.

!Preeeskoh mahldereem!

Wifas sortes mahlderi pehrves, tikai faufas, fā ari fatastas, abris subitošchu firnišu, topal-laku, ratu- un grihdašlaku, fā ari pindseles leelā krahjum pahrdobd us galwošchanu un peedahwaju preeeskoh fahkdama darbalaika ta ondelesweeta no 3

Friedr. Küßnera,
Jelgawā, leelā eelā Nr. 3.

No Wehraemuischus pagasta waldishanas, teel finams darhīs, fā 16. April 1874. g. no Wehraemuischus magafinas 32 tschetverti rudsu us wairaksoh lishanu tabs pahrdobti.

Wez-Platone, 26. Merg 1874.
(Nr. 40.) Wezalais : J. Weiland.

Skrībīs : A. Ullens.

Pee J. W. Steffenhagen un debla Jelgawā nupat tāpa gatasas un ir turpat fā ari wifas zīds grahmatu bohdē dabujamas :

Biskaps

Kahrlis Kristjahns Ullmanns
Latweeschu draugu beedribas raksturahjumam
faratījīs

Wilhelm Walter,
Krimuldes mahitajs.
Makfa 10 kap.

Jahnis,

jeb
waijata pateesiba.

No H. Lieenthal.

Makfa 50 kap.

Tschetrbalsfigas dseefmas
ar nohthēm.

Latweeschu dseedataju beedribahm dahuotas.

Trescha dalla.

Makfa 25 kap.

Kristus pakkalstaigaschana.

Tschetrās grahmatas lateiniski farakstītā
no

Kempenes Johma Hämerlein.

Latwiski no

H. Blumberg.

Ar Kristus bildi.

Makfa 65 kap.

Baltijas semkohpejs

un wiina amnīas. Pebz Wazju semmes-faimneel Ferdinand Breithaupt semkohpības raksteem latwiski farakstītās no H. Blumberg. Makfa 75 kap.